Raadsvoorstel

Gemeente ROZENDAAL

Onderwerp
Gemeenschappelijke regeling ODRA

Adviseur	: H. Jacobsen	**Datum B&W**	: 23 april 2024
Programma	: Volksgezondheid en Milieu	**Datum Raad**	: 18 juni 2024
Portefeuillehouder	: S. Warmerdam	**Openbaar**	: Ja

Aan de Raad

Aanleiding
Op 1 juli 2022 is de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regeling in werking getreden. Voornaamste doelstelling van deze wijziging is om de democratische legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Het is de wens van de wetgever om de Gemeenteraden en Provinciale Staten dichter bij de gemeenschappelijke regelingen te plaatsen en hun kaderstellende en controlerende rollen te versterken. Als gevolg van deze wetswijziging moeten alle gemeenschappelijke regelingen worden gewijzigd. Voor de invoering van diverse wijzigingen is een termijn gegeven van maximaal twee jaar tot 1 juli 2024. Op dat moment moet de besluitvorming voor alle te wijzigen gemeenschappelijke regelingen zijn afgerond en moet de regeling bekend zijn gemaakt.

Voor de inwerkingtreding van de wetswijziging gemeenschappelijke regelingen was ODRA bezig met een herijking van de tekst van de gemeenschappelijke regeling. De Omgevingswet was daarvoor de aanleiding.
In het kader van de Omgevingswet is in breed perspectief gekeken om de regeling van ODRA te actualiseren. Dit heeft geleid tot een herijking van de regeling ter actualisering op het gebied van de vigerende wet - en regelgeving en de praktijksituatie. De voorbereidingen voor deze wijzigingen waren ambtelijk en bestuurlijk binnen ODRA afgerond in 2021. Vanwege het uitstel van de Omgevingswet en het in werking treden van de wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen, is besloten om de regeling van ODRA met alle wijzigingen in een keer voor te leggen aan de gemeenteraden en Provinciale Staten. Dit om te voorkomen dat twee wijzigingsprocedures naast elkaar zouden gaan lopen.

De regeling, zoals deze bestuurlijk in december 2021, is vastgesteld is de basis voor de implementatie van de wetswijziging gemeenschappelijke regeling.

Gevraagde beslissing
1. Om tot het vaststellen van de Wijziging Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem en het informatieprotocol ODRA 2024 over te gaan.

Argumenten
De voornaamste doelstelling van de wetswijziging is om de democratische legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen te verbeteren, te voldoen aan de Omgevingswet en de regeling te actualiseren. Hieronder volgt een toelichting op de wijze waarop de voorkeuren zijn verwerkt in de regeling.

1. Zienswijze bij besluiten

Voor de zienswijzeprocedure bij besluiten wordt aangesloten bij de huidige werkwijze en daarmee de wettelijke voorschriften om de zienswijzeprocedure te volgen. Het orgaan dat bevoegd is tot het nemen van het besluit kan bepalen dat voordat het besluit wordt genomen het wordt voorgelegd aan de raden en Staten. Dit is in lijn met de voorkeur van raden. De Staten zien graag de mogelijkheid om bij besluiten met aanzienlijk financieel of politiek belang ook een zienswijze te kunnen indienen. In beginsel voorziet de huidige werkwijze daarin, door het toezenden van de ontwerpbegroting en de kadernota. Op de kadernota kan altijd worden gereageerd zonder de officiële zienswijzeprocedure te volgen. De wettelijke termijnen kunnen niet worden gehaald door ODRA als een zienswijzeprocedure gevolgd moet worden bij de kadernota. Mocht de huidige werkwijze niet dekkend zijn voor besluiten met aanzienlijk financieel of politiek belang, dan kan het Algemeen Bestuur (of een ander orgaan) alsnog het besluit voor zienswijze voorleggen aan de raden en staten.

2. Actieve informatieplicht

De plicht tot het actief informeren wordt uitgewerkt in een informatieprotocol. Voordat het informatieprotocol wordt vastgesteld wordt het voor zienswijze aan de raden en staten voorgelegd. Dit is in lijn met de voorkeuren zoals die bij de verkenning naar voren zijn gekomen. De zienswijzeprocedure op het informatieprotocol is een toevoeging naar aanleiding van de verkenning met de staten. Het informatieprotocol zal worden opgesteld in samenwerking met de ODRN en wordt in een later stadium aangeboden. Hiervoor is namelijk niet nodig om naast zienswijzen aan de raden en staten ook toestemming te vragen. Uiteindelijk zal dit samen met de wijziging van de regeling worden vastgesteld.

3. Evaluatie

Bij de bepaling over evalueren is rekening gehouden met de bestuursperiode van de raden en Provinciale Staten. Het uitgangspunt is dat in ieder geval één keer in een bepaalde periode wordt geëvalueerd en bij behoefte kan vaker worden geëvalueerd. Door deze brede formulering wordt voorzien in de behoefte van de staten om per bestuursperiode diepgaand te evalueren. Dit moet in de bestuursperiode zelf nader worden geregeld.

4. Gemeenschappelijke adviescommissie

In de tekst van de regeling is een bepaling opgenomen dat het Algemeen Bestuur een adviescommissie instelt als de raden en staten dit voorstellen aan het Algemeen Bestuur. De staten hebben de voorkeur om een adviescommissie in te stellen met een goede balans in de frequentie van vergaderen en duidelijke opdracht. Naar aanleiding van de verkenning met de staten is een bepaling aan de regeling toegevoegd. In de regeling kan de adviescommissie zelf niet worden ingesteld, hiervoor is het nodig dat alle raden en staten gezamenlijk een voorstel aan het Algemeen Bestuur doen.

5. Uittreding

De wetswijziging noopt om in de regeling op te nemen wat de gevolgen zijn van uittreding.
Wettelijk is bepaald dat uittreden in principe niet kan (18.21 OW). Daarom is de uittreding kort gehouden met alleen het hoognodige erin. Essentie is dat in de GR het geregeld moet zijn door de deelnemers en niet door het AB. Daarom gekozen voor 'inventarisatie' door het AB.
Uittreding is een eenzijdig besluit en kan niet onder voorwaarde. Afspraken over de uittreding worden vastgelegd in een vaststellingsovereenkomst.
Bij uittreden gaat het om terugnemen van de basistaken. Omdat de deelnemers wettelijk verplicht zijn die taken over te dragen aan een omgevingsdienst, zal dat niet snel voorkomen. Wel kan het bij een

herindeling aan de orde zijn als een deelnemer hierdoor een andere omgevingsdienst toegewezen krijgt.
De financiële gevolgen voor een omgevingsdienst kunnen uiteraard ook groot zijn als een deelnemer taken (niet zijnde basistaken) terugneemt. Ook dan geldt eenzelfde procedure. Het is de intentie van de omgevingsdienst om die te gaan opnemen in de overeenkomsten tussen de deelnemers en de omgevingsdienst, omdat de systematiek van de regeling dit bepaalt.

Voor het toe- en uittreden geldt de zienswijzeprocedure van artikel 51 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

6. Participatie

De bepaling over participatie is ongewijzigd overgenomen zoals deze is besproken met de raden en staten.

7. Verdeling saldo

In het oude artikel werd een bedrag genoemd dat toegevoegd diende te worden aan de Algemene reserve. Dit sluit minder goed aan bij de Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en het traject dat nu is ingezet vanuit het Interbestuurlijk overleg (IBV).
In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) wordt gesproken over weerstandsvermogen en weerstandsratio. Het Interbestuurlijk overleg (IBP) heeft met haar criteria de aansluiting hierop gezocht, en een criterium 'weerstandscapaciteit' met een norm van 0,8 % als ondergrens gedefinieerd. Wij willen daarbij aansluiten. De weerstandscapaciteit houdt het volgende in: de middelen en mogelijkheden waarover de organisatie beschikt of kan beschikken om geïdentificeerde risico's en/of niet begrote kosten te dekken. Er wordt vanuit het interbestuurlijk programma VTH aangegeven dat de weerstandscapaciteit (risico's gedeeld door vermogen) minimaal 0,8 % dient te bedragen om te komen tot een robuuste omgevingsdienst. Dit zal in 2024 door de minister worden aangegeven. Wij vinden het belangrijk om daar aan te voldoen. Mocht de ODRA nog niet voldoen aan het criterium dan zal een plan van aanpak worden opgesteld met de deelnemers om daarnaartoe te werken.
Het uitgangspunt is dat de weerstandscapaciteit 0,8 % bedraagt. In dit artikel is beschreven welke keuzemogelijkheden het algemeen bestuur heeft wanneer de weerstandscapaciteit hoger is dan 0,8 %. Een combinatie van mogelijkheden is uiteraard ook toegestaan. Vervolgens wordt uitgewerkt welke mogelijkheden het algemeen bestuur heeft als er sprake is van een weerstandscapaciteit die lager is dan 0,8 %. Er is gekozen voor een verdeling naar rato van de stemverhouding en niet op basis van exploitatie, omdat de exploitatie in de tijd gezien te veel kan fluctueren. Stemverhouding geeft een meer stabiele situatie

8. Samenstelling en stemverhouding

Al eerder is bestuurlijk besloten om de samenstelling aan te passen aan de financiële inbreng van de deelnemers. Nu wordt dit ook in de regeling vastgelegd. Het aantal stemmen is afhankelijk van de bijdrage van de deelnemer aan in begroting van dat jaar. Hiervoor wordt een staffel gebruikt.

Kanttekeningen

Op grond van artikel 1, derde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen legt het college het ontwerp van de regeling voor aan de raad/de staten worden gevraagd om uiterlijk binnen acht weken hun zienswijzen kenbaar te maken aan het college.

Op 12 december 2023 heeft uw raad besloten geen zienswijze in te dienen op het voorstel Wijziging Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem en het informatieprotocol ODRA 2024.

Planning

Na ontvangst van alle zienswijze over het ontwerp van de regeling is de gemeenschappelijke regeling verplicht om de zienswijze van een reactie te voorzien. Nadat de reacties zijn gegeven hebben de raden en staten 13 weken de tijd om toestemming te verlenen voor het definitief wijzigen van de regeling.

Wat mag het kosten?

Er zijn geen financiele consequenties.

Het college van burgemeester en wethouders,

Bas Pelgrum, gemeentesecretaris	Ester Weststeijn, burgemeester

Bijlage(n)

1. Aanbiedingsbrief oktober 2023;
2. Geconsolideerde tekst Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem;
3. Toelichting op de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem;
4. Was-wordt lijst tekst van de gemeenschappelijke regeling;
5. Informatieprotocol ODRA 2024
6. Overzicht ingekomen zienswijzen en reacties ODRA